

zapreti, da ni prišlo do tepeža. Bi bili krivi dušni pastirji? Slovenjgraški šiljavec je dobil po glavi pri Sulerju, ker je izzival, so bili zakrivali to tudi duhovniki šmarski. Sedaj so ubili v Mislinji nekega delavca. Ali sta tega poboja tudi sokriva naša častivredna gospoda? Blaženi mir je res vladal tukaj v tej slavni nadžupniji, a kdo je kriv, da je sedaj razpor? Smarska stranka, ki bi rada povsod vladala, v občini, okrajnem zastopu itd. Kako pa ona gospodari, nam je dovolj znano iz Narodnega doma, iz prejšnje zadruge. Največji rogovilež postopa brez dela, hodi s pipo v čeljustih gor in dol po Narodnem domu, kot kak gospod, ter prisluškuje, o čem se gostje pogovarjajo, da bi zopet dobil kaj za „cajtenge.“

Golavabuka. Zadnja številka „Slovenskega Gospodarja“ je naše narodovce jako razdražila. Ko neki kmet prebira „Slovenskega Gospodarja“, pride po opravku k njemu Anika K. (Ko zapazi, da tudi on „Slovenskega Gospodarja“ čita, se začudi, češ, kaj tudi vi čitate „Gospodarja“? Nato mu vzame list in ga raztrga. Toda ne zamerite, gospod urednik. Najbrž bi doletela Anika rada bila nevesta kandidata Narodne stranke. Hm, hm!

Mislinjska dolina. Da bi spoznal mladeniča kmeta, katerega celjski listi hvalijo in slavijo, da ima rešiti nad vsemi dohtarji slovensko domovino in pomagati oteži iz verske sužnosti, sem se podal na pot v Slovenjgradec. Videl sem ga! Šikan je bolj ko v „Narodnem Listu“, pod nosom ima mladeniške brkice, v ustih cigareto, njegov pogled ni šilav, roke so bele in gladke, brez kmečkih žuljev, ima „štok“ hišo blizu kolodvorske gostilne, kamor vsasih zahaja s sramežljivim Kraljem. Potem se podam v Legen k Plesniku, katerega je tolovaška družal, ki jo je gospod kandidat leta 1907, vodil, v lastni hiši vrgla na tla in terjala, da jim Robiča izroči, ki se je pa takrat že peljal proti Mariboru. Potem hitim v danes slavni Šmartin, kjer je gospodu Kacu zibelka tekla in se je likal pod vodstvom učenega učitelja gospoda Salamuna, ki je Kacu desna roka in doraslemu učenou in modremu županu perovodja, tajnik, svetovalec, in pravni inštruktor nedoktor Vrečko od rajne zadruge. V Dovžah izvem, da sta kandidat Kac in pa Verdnik tako spodobno in lepo govorila, da sta dva pošena kmeta kar zbežala, v slovenjgraški restavraciji pa je isto storila neka žena in znan gospod, ki je čakal na vlak, ter je to olikano družbo tudi imenoval s pravo besedo. Takšen je gospod neodvisen kandidat in takšni so njegovi agitatorji!

Mislinje. Ko bi liberalci v svojih listih poleg Kaca bili še dali naslikati tukajšnje njegove agitatorje in volilce, bi bili imeli enako sliko, kakor je tista, ki kaže, kako si živali volijo kralja. Prav pisana družba so ti Kacovi pristaši: Slovenci, Nemci, Čehi, Lahi, židi, liberalci, nemškutarji, štajercijanci, heilovci, socialdemokrati, verni in neverni katoliki, verski odpadniki, svobodomiselnici, kmeti in nekmeti. Tudi politične kavke mu žrgolijo „živijo“ ali pa „schiffjo!“ Pa oglejmo si malo dva, tri teh prijateljev kmetov. Kravji zvonec pred njimi nosi seveda tisti, ki krave kolje, Kdor bi želel izvedeti, kako vroče bije njegovo srce za blagor kmetov, naj na primer piše Hrastelu ali Šukleju na Kozjaku. S par koraki smo pred hišo njegovega dobrega sosedu. Tu zagledamo napis: „Gemischwaren-Handlung und Gasthaus.“ Da tukaj živijo sami prijatelji kmetov, ni dvoma, saj brez kmetov ne bi mogli živeti. Nemški napis je sicer sumljiv, a velenarodnjaka in navdušena Kacova agitatorja, v trgovini in gostilni ga bode ta gotovo nadomestila s slovenskim, če Kac zma-ga. Za dober streljaj naprej prideš do hiše, kjer je prava zalega vseh kmečkih prijateljev. Tukaj gospodari zaupnik celjskih liberalcev in dohtarjev. Tukaj se zbirajo socialdemokrati, ki vpijejo po svetu, da so kmeti sami oderuhi in ki so najbolj delali na to, da je prodrl predlog za uvoz živine iz balkanskih dežel. Tu se tudi prodaja svobodomiselnost in verska od-padnost na debelo in drobno. Malo naprej najdemo Kacove volilce z rudečo ali modro kapico na glavi in modrižem na prsih. Če bi krenili na desno, bi se kmalu sešli še z drugimi takimi pristaši. Te pa obiščimo rajše drugokrat, pred ali po volitvah.

Mozirje. V soboto zvečer, dne 25. junija, se je mozirska liberalnost zopet pokazala v pravi luči. Mozirski sloveči smrdokavkarji so namazali lepak dr. K. Verstovška na hiši g. Cesarja z živinskim blatom; to je zopet jasan dokaz, kako radi brskajo po smrdljivem blatu ti breznačajni smrdokavkarji in vtikajo svoje roke in nosove v najsmrdljivejše odpadke. Da, zares, mozirskim naprednjakom pristojna najbolje ime smrdokavka. Kakor se sliši, bodo mozirski narodnjaki in naprednjaki volili kandidata, katerega so postavili celjski dohtarji in ptujski nemčurji štajercijanci. Ako je to resnica, potem bodo pač pokazali svojo narodnost v pravi luči. Upamo pa, da se ne bodo tako daleč spozabili in volili kandidata, katerega nam priporočajo nemčurski štajercijanci. — Opazovalec.

Rečica. Bojazen se je lotila liberalcev in smrtne srage jim že stopajo na tilnik v dopisu v št. 25 dne 23. junija celjskega smrdeta proti namišljenemu dopisniku, ki se baje nahaja okoli Rečice ob Sav. Hoče se ga uspavati in podučiti kakor šolskega otroka, češ, fantek bodi pri miru, ako ne, te primem za

ušesa, da ti bode v njih dolgo zvenelo. To je čudna morala, prava rokoborba in spada pod kazenski paragraf o kratenju osebne prostosti; kljub temu bodo možaki okrog Rečice še nadalje šli po edino pravi poti za svojimi vzvišenimi cilji naprej, ker dopisniki se lahko tudi drugod nahajajo. Častikraje navajen ovađuški dopisun in njegovi zaupni priganjači hočejo se nad Rečičani znesti, ki pa ne marajo mnogo-barvenosti kameleonov prenašati. Ni prav, če kdo dvomi, da v razkošju živeči veleposestnik in leseni trgovec Johan Katz s hišnim imenom „Luter“ ni poštenjakovič kot župan, pač pa se kot kandidat Malobesedni ne izkaže, ki živi po pogovoru: „Molčati je zlato.“ Katz je in ostane politična ničla, ki na gospodarskem polju ni in tudi ne bo nikdar kmetu koristil, ker je navaden avtomat svojih poveljujočih celjskih dohtarjev pravde. Liberalcem, ki so otroci smrti, je že tako povsod odklenkalo, zato bo tudi naš državnozbornski volilni okraj obračunal z njimi in enoglasno stal kot skala v morju, kot orjak v viharju za edinega kmečkkega kandidata S. K. Z. prof. Verstovška. Živel naš skupni kandidat gospod dr. Karol Verstošek!

Škale pri Velenju. Narodna stranka je imela v nedeljo pri nas dva volina shoda: enega pri Drenovcu, ki se šteje za socialdemokrata, drugega pa pri Nemcu Steinbachu, ki za „narodnega“ kandidata med rudarji najbolj agitira. In potem se še upa laži-narodna stranka trditi, da ni zvezana z Nemci in štajercijanci. Toda naši slovenski kmetje ne marajo nemškutarso liberalno-socialdemokratičnega kandidata „narodne“ stranke, zato bodo v poudeljek dali svoje glasove kandidatu katoliško-narodne stranke, profesorju dr. Karlu Verstovšku.

Škale pri Velenju. Izmed kmetov škalske občine si za Kaca najbolj jezik in pete brusil zaani „narodnjak“ Rihtar, ki ima svojega sina v nemški šulferajnski šoli v Velenju. „Narodna“ stranka je res lahko ponosna na svoje priganjače in bo dobila patent za svojo narodnost!

St. Martin pri Slovenjgradu. Kdo dela za Kaca? Liberalni celjski dohtarji in škrici, nemškutaraki štajercijanci, brezdomovinski in kmečkemu stanu sovražni socialdemokrati, deloma pa tudi vino in šnops, lepa družba! In vi krščanski slovenski kmetje in de'avci hočete voliti Kaca za zastopnika v državnem zboru? Kdor še ima kaj soli v glavi, tega ne bo storil, marveč 4. julija napisal bo na glasovnico: dr. Karl Verstovšek, profesor v Mariboru.

Katzeve sanje. Ivan Katz je imel, tako se govori, pred kratkim hude sanje. Ker mu liberalni frakarji iz Celja in njegovi priganjači v Slovenjgraški okolici vedno trobijo na ušesa, da bo pri volitvi zmagal, ni čudo, če se mu je sanjalo, da je res postal državni poslanec. In sanjalo se mu je, da je že sedel v državnem zboru, določeni je bil za glavnega govornika. Poslanci se kar rijejo k njemu, da bi poslušali Kaca Malobesednega, galerije so vse polne njegovih volilcev, ki so pridrveli na Dunaj, da slišijo, kako se bo Katz potegoval za njihove koristi. Predsednik pozvoni in zakliče z gromovitim glasom: Gospod Ivan Katz ima besedo. V tem se Katz prebudi. Debele potee srage mu tečejo po čelu, plašno gleda krog in ko popolnoma pre-gleda in vidi, da je doma v postelji in ne v državnem zboru na Dunaju, veselo vzklikne: Hvala Bogu, bile so le sanje, te se ne bodo nikdar vresničile! Mi tudi tako mislimo, zato bomo pa že iz usmiljenja do Kaca raje volili neumorno delavaega in pegumilca: dr. Karl Verstovška.

Katzova nevesta št. 37 agitira s silno vneto za svojega, če tudi zelo mnogostranskega ženina in obljubnje ljudem nove orgle za podružnico v Turški vasi, če ga izvolijo za poslanca. To bo vendar vlečko!

Šmartin pri Slovenjgradu. Zadejo nedeljo ponoči je bil napaden zaveden mladenič Ignac Kalinšek; na pol-mrtvega so ga zlikovci na tihem spravili v škedenj, da bi odvalili sum od sebe. Ljudstvo je mnenja, da ga je napadla Narodna stranka, posebno, ker je nazadnje pil v oštariji kandidata Kaca.

s Belevođe pri Soštanju. V tukajšnji fari je dne 4. junija t. l., večkrat previden s sv. zakramenti po mučni dolgi boleznii na pljučih in vsled smrtonosne rane mirno v Gospodu zaspal vrl, blag in v obče priljubljen mož Andrej Jerak, po domače Sovinek, star šele 42 let. Pokojni se je rodil pri Belovošku v Belihvodah dne 21. oktobra 1867, ter je preživel svoja mladeniška leta v domači fari kot pastir, in pozneje kot vrl hlapec, ki so ga povsod radi imeli in čislali. Pozneje je bil potrjen k vojakom in je z veseljem služil tri leta cesarja. Po vojaških letih se je priženil v Javorje na Koroško, a zapustil pred 6. leti tujo farno ter se je preselil v domači kraj, kamor ga je vedno vlečko srce. Kupil je takozvano Savinekovo posestvo, katero je res z nedosegljivo skrbjo in pridnostjo obdeloval in si ravno zaradi prevelikega napora nakopal neozdravljivo bolezen, jetiko. Pokojni je gojil dve iskreni želji v svojem srcu, namreč bivati na stare dni v svojem rojstnem kraju in počivati nekđaj na pokopališču blizu svojega krstnega in larnega patrona, sv. Andreja. Prva želja se mu, žal, ni izpolnila, ker je moral že v najboljših letih v tihi grob, a drugo je dosegel, da počiva njegovo truplo tik glavnega oltarja sv. Andreja, od koder se lepo vidi na njegov dom, a tudi od doma naravnost na njegov grob. — Pokojni je bil tudi cerkveni ključar in je kot tak vžil mnogo truda pri popravljanju farne cerkve, katerega mu bo Bog gotovo obilo poplačal gori nad zvezdami. Nadalje je opravljal pokojni službo odbornika

v krajnem šolskem svetu in je bil vseskozi priljubljen. V svoji boleznii je mirno zaupal v Boga in pa v svojega domačega dušnega pastirja, ki ga bo gotovo poleg faranov ohranil v blagem spominu kot globoko vernega in pridnega farana. — Svetila mu večna luč gori nad zvezdami, dokler se ne vidimo!

c Iz Podvolovjeka. Kar še ni bilo in tudi najbrž kmalu ne bo, imeli smo pri nas 60letnico zakona starih Jurčkov pri Sv. Antonu v župniji Luče. Zna-na sta jubilarja zlasti duhovnikom, ki so kedaj kaplanovali v Lučah, Stari Jurček, ki šteje sedaj 90 let, je skozi več let opravljal cerkovniško službo; njegova žena šteje 82 let, torej skupaj 173 let življenja in 60 let zakona. Zato smo se pa na Antonovo zbrali v veseli družbi in še želeli starčkoma vse dobro!

Zopetni napadi celjskih liberalcev.

V nedeljo je prišlo do burnih prizorov na postaji v Soštanju. Velikanski shodi dr. Verstovška in razkrinkanje laži celjskih listov so tako razburili te mladeniče, da so nesramno izzivali v Soštanju kandidata dr. K. Verstovška. Dež. poslanec Terglav je govoril z državnim poslancem Roblekom nekoliko besedi in je pozdravil celo tropo Celjanov, ki so delali jako kisle obraze: „To so lepe vrste neodvisnih kmetov!“ To je bila šala in je Celjanom, ki so stiskali celo roke g. Terglavu, ugajala. Ko pa vidita Spindler in Lesničar dež. poslanca dr. Verstovška, sta začela kar besneti. Spindler je že poprej šel skozi voz, kjer so bili naši pristaši, in je izzival. Ker je nato od zunaj žaljivo klical dr. Verstovška, gre ta k oknu in mu pove mirno, kaj da je Spindler. Nato prihitijo k oknu, besnijo in psujejo g. kandidata na tako surov način, da so ljudje na postaji leteli skupaj. Velika množica je gledala surove napade celjskih neolikan-čev, katerim je poslanec dr. Verstovšek k mirno zaklical, da se ne sramujejo javno kazati pred ljudstvom kot mestni gospodiči svoje olike. Najbolj so se odlikovali Lesničar, Spindler in dr. Koderman; opazili smo, kako je bila ta družba poslancu Robleku in dr. Sernecu jako neprijetna.

V Zalcu so se pokrepčali na kolodvoru s pivom, katerega jim je prinesla dr. Bergmanova obitelj, da so se tem lepše vedli na kolodvoru v Celju. Ko sta šla dež. poslanec dr. Verstovšek in g. nadrevizor Pušenjak, katerega so tudi že v Soštanju napadali, po vozne listke, so se zunaj postavili v gručo in na nesramen način zopet izzivali. Ljudje so kar omilovali to oliko meščanov. Ni se čuditi, da gre slabo v celjski okoliski občini. Ljudstvo pozna te neolikance in se jih izogiblje. Prišlo bode že še zadnje obračunanje.

Politični ogled.

— **Državni zbor.** V četrtek je sprejela poslanska zbornica v drugem čitanju proračun finančnega ministristva. S tem je bil ves državni proračun v drugem čitanju rešen. Pri tej priliki se je glasovalo tudi o raznih resolucijah. Sprejeti ste bili med drugimi tudi resoluciji za slovenske razsodbe najvišjega sodišča in za slovenski obrtni šoli v Mariboru in Trstu. V petek je poslanska zbornica sprejela proračun tudi v tretjem čitanju. — V torek se je sešel proračunski odsek, da nadaljuje razpravo o italijanskem vseučilišču. — Zbornica začne šele jutri zopet zborovati.

— **Ogrsko.** V soboto je cesar s prestolnim nagovorom slavnostno otvoril državni zbor v Budimpešti. Zastopane so bile vse stranke, le Justhovci so manjkali. Po maši v dvorni kapeli se je cesar podal v slavnostno dvorano, kjer je prebral prestolni nagovor. Cesar v prestolnem nagovoru najprej pozdravlja poslance in izraža zadovoljstvo nad izidom volitev. Nato pa našteva razne naloge, ki jih bo imel parlament izvršiti. Pred vsem gospodarske in finančne stvari: preosnova direktnih davkov, ureditev bančnega vprašanja, trgovinska pogodba z Rumunsko. Kar se tiče Hrvaške in Slavonije, bo naloga vlade, urediti sporna vprašanja na primeren način, ob popolnem varovanju koristi ogrske države. Glede volilne preosnove pravi prestolni nagovor, da bo vlada podala na podlagi splošne volilne pravice osnutek zakona, ki bo ob popolni ohranitvi enotnega narodnostnega značaja ogrske države zadovoljeval zahteve ljudskega razvoja. Vlada bo skrbela tudi za šolstvo. Prestolni govor so navzoči poslanci parkrat prekinili z odobravanjem, posebno tam, kjer je govor o volilni preosnovi.

Mala politična naznanila.

Dne 24. junija: Črno goro nameravajo kmalu proglasiti za kraljevino in ji dati ime Ceta, ker se je tako imenovala kneževina v 11. stoletju. — Cesar se je pripeljal predvčerašnjim v Budimpešto, da otvori osebno novoizvoljeni ogrski državni zbor. — Izdatki nemške armade se po novi vojaški predlogi zvišajo vsako leto za 40 do 50 milijonov.

Dne 25. junija: Turčija je pričela zbirati med Monastirjem in Elasonom vojake proti Grški. —

Somišljeniki volilci! Dne 4. julija vsi na volišče!

Turki so obkolili albanskega četaša Debreli Jussu, ki je imel 500 mož. Boj je trajal cel dan. Turki so vjeli 120 ustašev. — Evropejci v Pekinu in Nonkinu dobivajo neprestano brezimna pisma, v katerih se jim naznanja, da bo v najkrajšem času izbruhnila po vsej Kitajski velika vstaja.

Dne 26. junija: Več grških trgovcev je moralo v Carigradu vsled bojkota Turkov svoje trgovine zapreti. — V Kosovskem vilajetu in Novobazarskem sandžaku so prišli na sled srbski zaroti. — Angleška vladna večina se najbrž razbije, ker nameravajo odpasti radikali. Vse pričakuje, da se državni zbor razpusti. Stranke se že pripravljajo za nove volitve.

Dne 27. junija: V Srbiji se je uvedlo starostno zavarovanje. — Turška vlada izžene iz solunskih šol vse učitelje, ki so grški podaniki. — Ruska in Japonska sta sklenili pogodbo, v kateri si zagotavljata dosedanje posestno stanje v Mandžuriji in v ostalih azijskih pokrajinah, kjer se križajo koristi Japonske in Rusije. Pogodbo je povzročilo zблиžanje Zedinjenih držav s Kitajsko.

Razne novice.

Iz pošte. Poštni kontrolor Alfred Gschiel v Zidanem mostu je premeščen v Gradec. — Učiteljica ročnih del, Marija Černež, je dobila mesto poštne ekspedientinje pri tamošnjem poštne uradu. — Poštni praktikant in absolvirani slušatelj prava, Maks Pavlič in absolvirani slušatelj prava Franc Janžekovič, sta imenovana poštne konceptnim praktikantom.

Prememba posesti. G. Vlado Pušenjak, nadrevizor Zadrugne zveze, je kupil Koglerjevo posestvo na Kresnici v St. Ilju v Slov. gor. Z g. Pušenjakom so si šentiljski Slovenci mnogo pridobili. Šturmarna je skušala na vse mogoče načine, da bi preprečila kupno pogodbo, a se ji ni posrečilo. Želimo, da bi se našlo še več tako poštenih in rodoljubov.

Novo zdravilišče na Spodnjem Stajerskem. V krasno ležeči dolini v sredi med travniki in gozdi, tudi vinogradi, kateri dajejo izvrstno vinsko kapljico, stoji v občini St. Jurij na Pesnici lepo in veliko poslopje, v katerem bo dobil marsikateri na živih bolelahajoči ne samo zdravje, ampak tudi mirno in ugodno bivališče. Zgraditelj tega novega zavoda je dr. Fran Čeh, kateri ga je krstil z imenom „Mirni Dom“, res zelo prikladno ime, ker idilično krasen in mirni kraj podaja vsakemu, kateri se hoče odtegniti mestnemu šumu, gotovo ugodno razvedrilo. Zavod ima novodobno pohištvo, kakor tudi vse priprave, ki služijo za zdravljenje bolnikov. Isti ima plinsko razsvetljavo in vodovod. Kopalnišče sode so novodobno urejene, posebno praktično pa so vrejena solnena kopalnišča. Cene v tem novem zdravilišču niso previsoke, radi tega bo tudi vsakemu olajšano bivanje v istem. Slovesna otvoritev bo začetkom prihodnjega meseca.

Vplačevanje neposrednih davkov v III. četrtletju 1910. Tekom III. četrtletja 1910 postanejo neposredni davki na Stajerskem dotekli, oziroma plačani v naslednjih obrokih: I. Zemljiški, hišno-razredni in hišno-najemninski davek ter 5-odstotni davek od najemnine onih poslopij, ki so prosta hišno-najemninskega davka, in sicer: 7. mesečni obrok dne 31. julija 1910. 8. mesečni obrok dne 31. avgusta 1910. 9. mesečni obrok dne 30. septembra 1910. II. Občna pridobnina in pridobnina podjetij, podvrženih javnemu dajanju računov: III. četrtletni obrok dne 1. julija 1910.

Izveček plačilnih nalogov glede osebnodohodninskega davka za okraj Maribor, v katerem se nahajajo temu davku podvržene osebe in znesek, ki ga morajo plačevati, je razpoložen od ponedeljka, dne 27. t. m. naprej 14 dni pri davčnem oddelku c. kr. okr. glavarstva Maribor, Bahnhofstraße 3, II. nadstropje.

Dež. gluhozemnica v Gradcu. Sprejemni izpiti gluhozemnih otrok se vrše za Spodnje Stajersko od 8. do 12. ure predpoldne po sledečih krajih: V Celju dne 5. julija v poslopiju deške ljudske šole, v Poljčanah dne 6. julija v prostorih ljudske šole, in v Mariboru dne 7. julija v deški šoli v Kazino-ulici.

„Slovenec“ piše: Radovednost in brbljavost liberalnih celjskih listov in za njimi seveda trabant „Slovenski Narod“ vedo povedati, da pojde baje ravnatelj celjske Zadrugne zveze, g. Franjo Jošt, v službo k Zadrugni zvezi v Ljubljani. Informirali smo se ter izvedeli, da je navedeni gospod zaradi razmer, o katerih noče govoriti, svoje mesto res odložil, in da gre v svrhu, da si okrepi slabo zdravje, na daljši dopust. — Radi verujemo, da je liberalce strah za g. Jošta, ker pojde z njim vred iz Celjske zveze vse, kar noče biti liberalno: G. Joštu pa je menda enako lahko žal, da ni svoj čas, ko se mu je nudila ugodna prilika, zapustil ne-hvaležnih liberalcev in res šel v Ljubljano. Kaj bo navedeni sicer storil, je njegova stvar, ki nas ne skrbi in nimamo vzroka, se za njo brigati.

Peronospora! Letošnje vreme je kakor nalašč za peronosporo. Dosti je vinogradnikov, ki niso dosedaj niti prvokrat škropili v kljub vsestranskim opominom in v kljub lastnih izkušnjem prejšnjih let. Drugi zopet so šele enkrat škropili. Mnogi pa so sicer že dvakrat škropili, vendar so z drugim škropljenjem

predolgo odlagali. Posledica tudi ni izostala. Že je opazovati vsepovsod sledove peronospore ali smoda. Tu več, tam manj, kakor se je sploh škropilo. Če ostane vreme tako, kakor je sedaj, in ako se ob enem nemudoma ne pobrigajo vinogradniki bolj, kakor so se dosedaj, za svoje gorice, bodo brez dvoma v jeseni grozno razočarani. Pomanjkanja posode tedaj ne bode. Škropite nemudoma in če tudi tu in tam čez dan rosi! Posebno pa naj škropijo takoj oni, ki že opazujejo peronosporo v svoji gorici, oziroma tisti, ki so imeli točo. Po toči poškodovane trte so posebno občutljive.

Skupna prodaja živine. Vsem zaupnikom S. K. Z. javljamo, da je osrednja zadruga za vnovčevanje živine in pospeševanje živinoreje v Mariboru izdala knjižico, v kateri se nahaja razun pravil zadruge, tudi spis g. Vlad. Pušenjaka o skupni prodaji živine. Vsak član, ki pristopi k zadrugi, dobi to knjižico brezplačno. Zaupniki Kmečke zveze pa lahko naročijo za ude S. K. Z. te knjižice od Osrednje zadruge za vnovčevanje živine in pospeševanje živinoreje v Mariboru, Stolna ulica števil. 6. Eden izvod stane 40 v. Pri desetih izvodih, ki se skupaj naročijo, se dobi eden izvod brezplačno. Sezite prav pridno po teh knjižicah, iz katerih bodete spoznali ustroj nove gospodarske organizacije! Denar se naj pošlje naprej!

Hofrichter je obsojen na 20 let težke ječe, nevrtačunski preiskovalni zapor, izključitev iz armade in nezmožnost, doseči še kdaj vojaški častni čin ali pa državno službo.

Zahvala. Podpisani se najlepše zahvaljujem „Vzajemni zavarovalnici“ v Ljubljani, ker mi je za pogorele in še le pred kratkim zavarovane stvari izplačala polno odškodnino, ter jo vsakemu, ki ima kaj za zavarovati, najtopleje priporočam, posebno še, ker ni zvišala tarifov, kakor druge zavarovalnice.

Juršinci, dne 27. rožnika 1910.

Juri Golob, l. r. priča. Stefan Berlak, l. r.

Mariborski okraj.

Maribor. Višja deželna sodnija je imenovala narednika Janeza Leitnerja za kanclista pri okrožni sodniji v Mariboru. Za pravnega praktikanta istotam je imenovan dr. Ivan Hojnik.

M. Bazilika „Matere Milosti“ v Mariboru. Z nekakim strahom in z žalostjo smo gledali, kako se bliža mesec junij — posvečen božjemu Srcu — proti koncu. Bali smo se, da oltar vsled mnogega napornega in vsestranskega dela našega nadpastirja ne bo mogel biti posvečen ta mesec. Pa hvala Bogu! Že se berejo svi. maše na oltarju presv. Srca Jezusovega, ki so ga dne 26. junija slovesno posvetili, konsekrirali naš prevzvišeni vladika. Oltar je ves iz dragocenega marmorja, iz 11 vrst. Načrt za oltar je napravil arhitekt bazilike in drugih oltarjev, g. Rihard Jordan iz Dunaja. Izdelal je oltar po načrtu domačin Karl Kocijančič. Vse tri oltarne kipe ali sohe je pa izklesal umetnik Edvard Kupovsky iz Gradca. Pozlatil je oltar in poslikal kipe mojster V. Sirach iz Gradca. Križ na temelju oltarja, dve liliji in krasno „mandorlo“, to so žarki v ozadju sohe Srca Jezusovega, vse to je napravil pozlatar Franc Kager. Cela slovesnost je trajala pet ur, od 8. ure zjutraj do enih popoldne. Ljudi se je kar trlo v cerkvi. In vsi so željno pričakovali, da zaslišijo iz prižnice mogočno in ljubezno škofovo besedo. Obširnega slovenskega govora se ne moremo podati. Razdelitev je bila nekako: Opis oltarja, zakaj kaže Jezus na svoje Srce? Zato, ker je to Srce: a) sedež ljubezni, b) vzor svetosti, c) vir milosti. Nemški govor se je začel okoli 12. ure in je trajal celo uro. Vsebina: Češčenje Srca Jezusovega: a) pred, b) ob času, c) po časih bl. Marije Alakok. Po enih Te Deum... zahvalna pesem. Sedaj pa prihaja ljudstvo in zaupljivo pokleka pred novi oltar, pričakujoč blagoslova, ki so ga Prevzvišeni ob koncu slovenskega govora vernikom želeli in obljubili od božjega Srca. Naj nas vse blagoslovi to presv. Srce! Naj predvsem blagoslovi neumorno delovanje našega nadpastirja in jim poplača trud in njih ljubeznivost! (—C.—)

Fram. V soboto dne 25. junija je bil pri nas silen in dolgotrajen naliv, ki je povzročil po vinogradih, poljih in travnikih mnogo škode. V novoobdelanih vinogradih je voda odnesla mnogo zemlje, ponekod s trsjem vred, setve po polju so poležene; travnike je posipala s peskom in blatom, mnogo vozov sena je odplovila, nekatere nepokošene travnike popolnoma uničila. Poti in steze so razorane in razdrapane, tako da naši Pohorci dokaj časa ne bodo mogli spravljati lesa v Fram. Na Pohorju je ponekod tudi toča napravila precej škode. Sena bi imeli dvakrat več kot navadno, a vsled neprestanega deževja ga spraviti ne moremo, veliko pa ga je sedaj voda uničila. Sadja ni veliko in še to močno odpada. Vinogradi so se krasno razvili in mnogo grozdja se je nastavilo na trtah, večinoma je že odvetelo, toda peronospora se že prikazuje, škropiti pa vsled deževja ne moremo.

St. Ilj v Slov. gor. Šturmarna je kupila dne 16. t. m. posestvo Magdalene Deučman na Kresnici. Že delj časa so Šturmarni agentje nadlegovali posestnico, da naj jim proda svoje posestvo. A ona je kot Slovenka ponudbo odklonila. Omenjeni dan pa je prišel Fraiss in z njim več njegovih pristašev in so v omenjeno posestnico tako dolgo govorili, da jim je privolila k prodaji. Opozarjamo naše šentiljčane, naj naznanijo „Slovenski Straži“ v Ljubljano, če je kako posestvo na prodaj. Slovenci, bodite trdni! Držite se svoje zemlje!

Sv. Anton v Slov. gor. [V nedeljo] dne 26. junija je umrla v najlepši dobi 31 let stara Marija Uršič, rojena Štelcar, kmetica v Stanetincih in vdova po umrlem možu Alojziju Uršiču, kateri je dne 12. marca t. l. umrl nagle smrti, še le komaj 28 let star. Bil je mož na svojem mestu in odločen Slovenec. Rajna, Alojz in Marija Vršič, sta morala zapustiti dvoje majhnih in ljubih otrok. Bila sta dobra in vzgladna gospodar in gospodinja ter pobožna kristjana. N. v m. p.!

Hotinjavas. V soboto, dne 25. t. m. so imeli slovenski zidarji na Tezni pri Mariboru okrašeno smreko s slovenskimi papirnatimi traki s slovenskim napisom. Se ni dogotovil zidar M. Skodič svoje delo, že pridejo gospodje iz nemške Tezne in pravijo: To moramo ponoči raztrgati, ker je napis „windisch“. Eden zidarjev jim odgovori: Jaz pišem, kakor znam. Torej zidarji, posnemajte to delo; naj tudi v okolici mariborski plapola slovenska zastava.

Gornja Pesniška dolina. V soboto, dne 25. junija je prihrula strašna nevihta s točo, ki je vničila polje in vinograde. Še v nedeljo so v senčnih krajih ležali celi kupi toče. Segla je nenavadno daleč: od Spodnje Kungote skozi celo Pesniško dolino proti Arvežu, in od Arveža skozi Sagavsko dolino višje Sv. Janža. Najhujše je bilo okoli Lučan. Uničena je popolnoma ozimina in koroza, zelenjad na vrtovih je tako sesekana, kakor bi jo miši zgrizle. Na travnikih je pa naliv napravil veliko škode.

Slov. Bistrica. Naše izobraževalno društvo se vrlo giblje. V nedeljo, dne 3. julija ima zopet poučni shod, dne 17. julija pa priredimo prelepo in ganljivo igro „Dve materi“. Prosimo, da se i naši vrli sosedi ozirajo na našo prireditev ter nas mnogoštevilno počaste.

Slov. Bistrica. Ena najgrših, pa tudi najnesrečnejših navad, in jih najdemo med našim ljudstvom, je gotovo takomenovana „preža“ ob času gostije. Res je, da dandanes noben pametnejši in boljši fant več ne gre na „prežo“, a ta grda navada zahteva ravno tembolj odpomoč, ker „na prežo“ pridejo le najslabši in najhujšobnejši fantje celega okraja, in ravno zato se ob takih prilikah gode malodane na vsaki gostiji, kjer je ta strašna navada, večje ali manjše nesreče. Koliko mladeničev in celo mož je ob takih prilikah našlo svojo smrt, ali pa so bili pohabljeni ter tako onesrečeni za celo življenje. Kadarkoli se gre za občni blagor, je po našem mnenju javna oblast dolžna, skrbeti za red in varstvo življenja. Ali torej to oblastva res čisto nič ne briga, da se na takih „prežah“ zdaj tu zdaj tam fantje pretepejo med seboj, kakor živina, ter še mnogokrat druge spravljajo v smrtno nevarnost? Gotovo bi se dala ta navada hitro in brez vse škode zatreti. Naj bi se n. pr. poslala na vsako gostijo, kjer vlada ta navada, žandarjska patrolja, naj bi se kaznovalo one, ki pridejo „na prežo“ — in če bi se tako ravnalo povsod, nehala bi ta grda razvada gotovo v najkrajšem času. Priporočamo to važno zadevo v resno preišljevanje tudi našim delavnim gg. poslancem ter smo prepričani, da jim bo ves narod livaležen, če nam pomagajo pri odpravi te nesrečne navade. Zdjaj pa vam hočem povedati, zakaj pišem danes ravno o tem, in spoznali boste, da je tu treba res nekaj storiti vsem, ki so poklicani in zmožni pomagati. — V Sentovcu pri Slovenski Bistrici je bila dne 20. t. m. gostija. Pridejo seveda tudi neizogibni „prežarji“, trije ničvredni fantje. Nezadovoljni z jedjo in pijačo, ki so jim jo dajali gostje skozi okno, kakor je to navada, so fantje začeli zmerjati in izzivati goste ter popevati pod oknom grde pesmi. Nevestina brata gresta ven, da bi odpravila nadležneže. Eden izmed njih, posebni surovež, ki je bil že večkrat v ječi, se kar zakadi v 25 let starega nevestinega brata ter mu zada z dolgim nožem hudo rano v prsi. Ko starejši brat, ki je v Mariboru oženjen, priskoči v pomoč, zasači surovež temu nož v roko ter mu zareže silno globoko in dolgo rano. Ker je nato, kakor zbesnel, mahal z nožem krog sebe, ranil je še precej močno na roki neko starejšo ženo, ki je tudi hotela braniti. Tako je bilo torej dovolj krvi za eno malo gostijo. Fant, ki je zaboden v prsi, prav blizu srca, se ima pač izredni sreči zahvaliti, ako si reši življenje, kar pa še ni gotovo. Spovednik in zdravnik sta morala sredi noči na pomoč. Orožniki pa so drugo jutro na vse zgodaj lovili zlobne „prežarje“ ter jih tirali v zapor. A kaj vse to. Podobne reči se gode zdaj tu zdaj tam. Fantje se napijejo, potem da beseda besedo, ali pa se pridejo pri tej priložnosti kar maščevati iz starega sovraštva, in potem teče kri, pride nesreča, ječa itd. Prosimo še torej nujno enkrat odpomoči!

Slovenci! Podpirajte svoje somišljenike.

Mladeniči! Z navdušenjem v agitacijo.